

Feilen, som er begaaet. Jeg troer, at mange Tilfælde maae kunne indtræde, hvor det er en Nødvendighed at komme til en hurtig Afgjørelse; og blandt andet indtræder det ofte ved Ægteffabs-Sager, hvor det vistnok er vigtigt at see at kunne bringe Folk til at holde deres Bryllup saa snart som muligt (Latter). Under saadanne Tilfælde vilde den ærede Minister have stor Æret, om han ikke ved en Bevilling hjalp de Folk dertil. Men jeg troer, at han har ligesaa stor Æret, naar han hjalp hele Lovgivningsvæsenet et Skridt fremad. Om han i et enkelt Tilfælde skal have begaaet en Feil ved Bevillingen, saa har han dog opnaaet det Gode, at, hvad der er det Væsentlige, disse Folk foreløbigt ere blevne gifte, og at saaledes Alt kan rettes. Naar han derimod giver sin Bevilling en anden Udstrækning, komme vi ind paa et feil eller falstt Gebeet, det er denne Feil, som jeg troer her er begaaet. Jeg troer, at den væsentligt kan rettes derved, naar der kom en Bestemmelse, som sagde, Bevillingen gjælder kun for dette ene Tilfælde. Og det troer jeg ikke i mindste Maade kunde have noget Ubehageligt ved sig. Nu komme vi til næste Spørgsmaal: om en Lov af den Art vil være nyttig, som et æret Medlem her har begjæret paa et Troessamfunds Begne. Jeg troer, det er i Grunden aldeles ike en Lov om denne Gjenstand, som behøves, men det er Spørgsmaalet: hvorledes kan i Danmark Ægteffaber blive sluttede, naar ingen Præst vil vie Bedkommende? Saalænge vi have kirkelig Frihed, maa der indrømmes den kirkelige Præst Ret til at sige: jeg vil ikke give Herrens Betsigelse til det Ægteffab, som jeg ikke troer bliver sluttet under de Betingelser, som ere gunstige for den Religion, jeg erkjender for den rette. En kristelig Præst, en jødisk Præst eller hvilken som helst anden Præst, som har denne Betragtningssaaade, han maa sige til Folk, som komme og forlange, at han skal vie dem: det kan jeg kun fra mit kirkelige Standpunkt gjøre under den og den Betingelse. Er nu hans kirkelige Standpunkt det, at de Børn, som fødes, skulle opdrages i det Ægteffab, han har indviet — en Betingelse, som er meget rigtig, naar en Mand alvorligt troer, at derigjennem kun kan vindes den evige Salighed —

saa vil han naturligtvis sige til dem: kun under den Betingelse kan jeg indvie Eders Ægteffab. Jeg troer, at Ingen vil gifte sig under denne Betingelse; og saaledes ville begge disse Folk komme til at løbe Landet rundt, hvis de overalt finde Præster hver især saa nidkjær i sin Tro, at de opstille den nysnævnte Betingelse, — en Betingelse, som maafee Ingen vil indlade sig paa, fordi de ere komne til den Overbeviisning, at de skulle opdrage deres Børn i en ganske anden Tro, og det er en Overbeviisning, som let kan faae Indpas hos Mennesker af forskjellige Troesbekjendelser, som have besluttet sig til at ægte hinanden. Derfor ere disse Mennesker i den nødvendige Forlegenhed, at de maae gifte sig uden legalt Ægteffab, derhen skulle vi ikke føre Folk i Staten; det er vanskeligt, og det er vrangt, og det er det, vi maae komme ud over. Ere vi først komne ud over det, saa vide vi, hvorledes man kan faae Folk gifte, uden at henvise dem til Kirken; og saa vil Spørgsmaalet kun være, hvorledes og i hvilken Tro disse Folk skulde opdrage deres Børn. Thi, lad os ikke nægte det for os selv, naar Personer af forskjellige Troes-Bekjendelse ville ægte hinanden, og de ikke isorveien ere blevne enige om, i hvilken Tro de skulle opdrage deres Børn, saa vil der indtræde een af to Ting, enten, at de af dyb religiøs Overbeviisning vige tilbage fra hinanden og slet ikke kunne gifte sig, eller at de slibe saameget af deres dybe religiøse Overbeviisning, at de kunde ægte hinanden og opdrage deres Børn i den ene eller anden Tro, uden derved at lide noget Væsentligt. Dersom denne Opfattelse er den rigtige, den er ialfald den complet legale, saa tør jeg sige, at denne Forsamling vil finde sig langt mere tilfredsstillet — om den ærede Cultusminister efter nærmere Overveielse skulde komme til at indbringe et Lovforslag om, hvorledes Folk, som trænge til at gifte sig og ingen Præst kunne faae, kunne gifte sig — end det andet Forslag, som her er omtalt. (Grundtvig: hør!). Jeg troer, at dette Lovforslag vil bringe os ud af alle de øvrige Ulemper, som uundgaaeligt føre det med sig, at de ville bringe os i Strid med den inderlige Overbeviisning og den ydre Grundlov.